

Täysistunto

Keskiviikko 23.11.2022 klo 14.02—22.34

3. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä tutkimuksen, opiskelun, työharjoittelun ja vapaaehtoistoiminnan perusteella annetun lain ja ulkomaalaislain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 294/2022 vp

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 3. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään hallintovaliokuntaan.

Tässä yhteydessä lähetekeskusteluun varataan enintään 30 minuuttia. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja. — Ministeri Haatainen, olkaa hyvä.

Keskustelu

15.30 Työministeri Tuula Haatainen (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomalaiset korkeakoulut ja tutkimuslaitokset ovat avainasemassa luotaessa Suomeen osaamiskeskittymiä tai tki-toiminnan ekosysteemejä. Tiede on lähtökohtaisesti avointa ja kansainvälistä toimintaa, ja Suomen on oltava houkutteleva opiskelu- ja tutkimusympäristö niin kotimaiselle kuin kansainvälisille tieteentekijöille.

Sanna Marinin hallituksen pyrkimyksenä on helpottaa kolmansista maista tulevien tutkijoiden, opiskelijoiden ja korkeakoulututkinnon suorittaneiden sekä heidän perheidensä jäämistä maahan. Saavuttaakseen tavoitteen hallitus on uudistanut lupakäytäntöjä, sujuvoittanut oleskelulupaprosesseja ja vahvistanut korkeakoulujen ja työelämän vuorovaikutusta. Hallituksen koulutuspoliittisen selonteon sekä hallituksen vuosi sitten syyskuussa hyväksymän koulutus- ja työperusteisen maahanmuuton tiekartan mukaan tavoitteena on ulkomaalaisten opiskelijoiden, mukaan lukien jatkotutkinto-opiskelijat, määrän asteittainen kolminkertaistaminen 5 000:sta 15 000:een.

Nyt käsillä olevassa hallituksen esityksessä ehdotetaan, että korkeakoulussa jatkotutkintoa suorittaville sekä muille tutkijoille myönnettävien oleskelulupien kestoa pidennettäisiin. Muutos koskisi sekä EU- että kansalliseen säätelyyn kuuluvia oleskelulupia. Tavoitteena on, että tutkija saisi keskittyä tutkimuksen tekemiseen sen sijaan, että hän joutuisi hakemaan oleskelulupaa uudelleen ja uudelleen hyvin lyhyin väliajoin. Esityksen tavoitteena on tehdä tutkijalle myönnettävästä oleskeluluvasta kansainvälisesti houkuttelevampi ja siten vahvistaa yritysten ja korkeakoulujen kansainvälistymistä sekä Suomen innovaatioympäristöä.

Eduskunnalle annettu esitys on jatkoa pääosin opiskelijoita koskeneelle hallituksen esitykselle, jossa säädetyt lakimuutokset tulivat voimaan huhtikuun puolivälissä. Ehdotuksen mukaan tutkijoille voitaisiin myöntää oleskelulupa enintään viideksi vuodeksi sen mu-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 128/2022 vp

kaan, miten tutkimusorganisaation kanssa tehdyssä vastaanottosopimuksessa on sovittu. Kun tutkimusorganisaatio siis sopii tutkijan kanssa pitkän sopimuksen, oleskelulupa voitaisiin jatkossa myöntää koko tälle ajalle eikä enää päätettäväksi.

Esityksessä säädettäisiin lisäksi uudesta jatkotutkintoa suorittavan tutkijan oleskeluluvasta. Lupa myönnettäisiin aina lähtökohtaisesti viideksi vuodeksi. Tämän ajan on valmistelun aikana katsottu turvaavan riittävän ajan tohtoritutkinnon suorittamiseen. Pidemmän luvan lisäksi väitöskirjatutkijalta vaadittaisiin hakemuksen yhteydessä selvitys turvasta toimeentulosta ainoastaan ensimmäisen vuoden osalta, kun oleskelulupa myönnettäisiin viideksi vuodeksi. Tutkijan toimeentulon tulisi kuitenkin olla turvattu koko oleskeluluvan voimassaolon ajan, ja toimeentuloedellytyksen täyttymistä valvottaisiin samaan tapaan kuin opiskelijoiden kohdalla.

Arvoisa puhemies! Osaajista käydään jatkuvasti kiristyvää kansainvälistä kilpailua. Nyt esitettujen muutosten myötä Suomi tulisi erottumaan entistä myönteisemmin kansainvälisesti tutkijoiden houkuttelussa. Oleskelulupajärjestelmä on tärkeä, mutta ei ainoa tekijä, jolla huippuosaajien houkuttelua Suomeen voidaan edistää. On erittäin tärkeää, että korkeakoulut ja muut tutkimusorganisaatiot tekevät omalta osaltaan entistä enemmän töitä sen eteen, että ne ovat houkuttelevia kohteita tulla tekemään tutkimusta.

Esitetyistä muutoksista hyötyvät yhtäältä tutkijat mutta myös tutkimusorganisaatiot ja korkeakoulut. Ulkomaalainen tutkija voi keskittyä tutkimuksen tekemiseen ja tutkimusorganisaation hallinnollinen taakka kevenee. Yhteiskunta hyötyy, jos ja kun entistä useampi tutkija löytää paikkansa osana suomalaista tiedeyhteisöä. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Kiitos. — Ja edustaja Virta.

15.34 Sofia Virta vihr: Arvoisa puhemies! Tämä hallituksen esitys, jolla osaltaan vahvistetaan työperäisen maahanmuuton veto- ja pitovoimaa, on kannatettava ja oikeansuuntainen. Suomen suurimpia kasvun esteitä on osaajapula, joka realisoituu yritysten haasteena rekrytoida henkilöstöä ja näin kasvattaa yritystoimintaansa. Se realisoituu vähintäänkin välillisesti myös jokaisen meidän suomalaisen arkeen siinä kohtaa, kun palveluita ei ole saatavilla. Jos ei ole osaavaa henkilöstöä, ei ole palveluita. Kun ei ole riittävästi osaavia tekijöitä työmarkkinoilla rekryttäväksi, ei ole elementtejä kasvattaa yritystoimintaa.

Meillä ei ole varaa siihen, että yksityisen sektorin kasvu tyrehtyy, kun työikäisen väestön määrän annetaan vähentyä. Suomen on välttämätöntä päästä kahden prosentin kasvu-uralle. Tämä on mahdollista vain, jos sekä tuottavuus että työikäisen väestön määrä kasvavat. Kestävälle kahden prosentin kasvu-uralle pääsy korjaisi myös julkisen talouden pitkän aikavälin ongelmat. Se ei ole helppoa, mutta se on tehtävä, sillä vain niin me voimme varmistaa, että tässä yhteiskunnassa on jatkossakin edellytykset ylläpitää hyvinvointiyhteiskuntaa.

Osaavan työvoiman turvaamisen tulee siis olla yksi keskeisimmistä tavoitteista. Kun meillä on osaamista, meillä on menestystä. Keino lisätä osaavien ammattilaisten määrää on muun muassa koulutukseen panostaminen, mutta on selvää, että sen rinnalla tarvitsemme lisää ihmisiä Suomeen. Väestömme ikääntyy ja vähenee kymmenillä tuhansilla vuodessa syntyvyydenkin ollessa laskussa.

Vaikka tämä kaikki on ollut tiedossa jo pitkään, on maahanmuuton mittakaava ollut vaatimaton. Kaikissa keskeisimmissä verrokkimaissa ulkomaisen työvoiman osuus on selvästi suurempi. On hyvä, että tämä hallitus on tarttunut toimeen työperäisen maahanmuuton

Pöytäkirjan asiakohta PTK 128/2022 vp

helpottamiseksi, sillä kansainvälinen kilpailu osaavasta työvoimasta on niin kovaa, ettei ta-
keita edes maahanmuuton pysymisestä nykytasolla ole, jos emme todella panosta tähän
koko Suomen talouden ja hyvinvointiyhteiskunnan kannalta keskeiseen kysymykseen.

Arvoisa puhemies! Emme myöskään saa sortua luulemaan, että tulijoita Suomeen olisi
jopa ongelmaksi asti, vaikka julkisessa keskustelussa erityisesti tiettyjen tahojen toimesta
näin annetaankin ymmärtää. Todellisuus on se, että tulemme jatkossa yhä enemmän kipui-
lemaan sen kanssa, miten voimme olla houkutteleva työperäisen maahanmuuton maa ja
miten voimme nykyistä paremmin varmistaa, että esimerkiksi juuri kolmansista maista tul-
leet opiskelijat myös jäävät tänne valmistumisensa jälkeen työskentelemään. Moni maa
kilpailee näistä samoista osaajista ja tekijöistä, ja meidän on onnistuttava osoittamaan, että
olemme maahanmuuttajamyönteinen yhteiskunta, johon on helppo kotoutua, jossa tehdä
työtä. Se tarkoittaa sujuvia lupaprosesseja. Se tarkoittaa lisää esimerkiksi englanninkieli-
siä varhaiskasvatus- ja koulutuspaikkoja. Se tarkoittaa lisää työtä syrjimättömyyden eteen.
Asenneilmapiirillä ja julkisen keskustelun sävyllä on vaikutusta. Kuka haluaisi muuttaa ja
tuoda osaamisensa yhteiskuntaan, jossa joutuu esimerkiksi nimensä vuoksi kohtaamaan
syrjintää työhaussa, kuten tiedämme tällä hetkellä valitettavasti tapahtuvan?

Tutkimusten mukaan maahanmuuton julkistaloudelliset vaikutukset riippuvat pitkälti
juuri maahanmuuttajien pitkällä aikavälillä realisoituneesta työllistymiskehityksestä. Työ-
ja opiskeluperäiset maahanmuuttajat todennäköisesti parantavat meidän julkisen talouden
tasapainoa todennäköisemmin kuin heikentäisivät sitä.

Arvoisa puhemies! Tässä hallituksen esityksessä todella muutetaan osaajien, erityisesti
nyt tutkijoiden, maahantulosääntelyä siten, että se vahvistaisi juurikin tätä maahanmuuton
veto- ja pitovoimaa. Esityksen mukaisesti tutkijalle myönnettävien oleskelulupien voimas-
saoloaikaa pidennettäisiin ja säädettäisiin uudesta jatkotutkintoa suorittavan tutkijan oles-
keluluvasta, kuten ministerin esittelyssä kuulumme. Näin Suomi todella voisi erottua kan-
sainvälisesti myönteisesti, ja oleskeluluvan pitkän voimassaoloajan voisi ajatella olevan
vetovoimatekijä, kun kolmannen maan kansalainen harkitsee hakeutumista Suomeen tai
johonkin verrokkimaahan. Tämä toki edellyttää myös sitä, että korkeakoulu- tai muu tut-
kimusorganisaatio ja Suomi ovat muullakin tavoin riittävän houkuttelevia.

On kuitenkin tärkeää tunnistaa, ettei tämä esitys suoraan vaikuta siihen, kuinka moni tut-
kija Suomeen hakeutuu tai tänne työskentelemään jää. Oleskelulupajärjestelmä on toki tär-
keä osa sitä, mutta se ei yksin ratkaise kysymystä siitä, miten me saamme lisää osaajia Suo-
meen. Keinoja on kyllä käytettäväksi. Voimme olla kansainvälisillä kentillä yhä ennakoiv-
empia, voimme yhä nopeuttaa työlupien käsittelyaikaa, voimme ryhtyä kouluttamaan ih-
misiä jo heidän lähtömaissaan nykyistä enemmän. Merkittävän parannuksen nykytilaan
niin inhimillisessä kuin taloudellisessa mielessä toisi, jos voisimme luoda uuden maahan-
muuton väylän, jossa byrokratia olisi hoidettu jo koulutuksen aikana lähtömaassa. Lisäksi
tarvitsisimme myös lyhytaikaisen työnhakuviisumin, jonka haltija voisi etsiä täältä Suo-
mesta töitä, aloittaa työskentelyn, käynnistää yritystoiminnan. Jos töitä löytyisi tuon viisu-
min voimassa ollessa, tulisi sen olla suoraan peruste pitkäaikaisemman oleskeluluvan
myöntämiselle, sillä Suomi tarvitsee valtavan määrän uutta työvoimaa ulkomailta. Siinä
onnistuaksemme tarvitsemme täysin uudenlaista otetta, täysin uudenlaista ajatusmallia,
jotta voimme olla aidosti kilpailukykyinen maa.

Samaan aikaan meidän on muistettava, että kun me puhumme työperäisestä maahan-
muutosta, me puhumme aina ihmisistä. Inhimillinen kulma tulee kuljettaa näissä keskuste-
luissa mukana. Rekrytoinnin tulee tietenkin tapahtua eettisesti, eikä se saa altistaa ketään

Pöytäkirjan asiakohta PTK 128/2022 vp

työperäiselle hyväksikäytölle. Suomeen muuttaville ihmisille on varmistettava tarvittavat kieli- ja kotoutumiskoulutukset nimenomaan yksilöllisen tarpeen mukaan. Kaikki eivät niitä tarvitse, mutta niille, jotka tarvitsevat, on niiden oltava saatavilla myös perheenjäsenet huomioon ottaen. Työperäisessä maahanmuutossa onnistumalla voimme varmistaa, että Suomen talous saadaan kestäväälle pohjalle ja että meidän lapsillammekin on tulevaisuudessa yhteiskunta, jossa on varaa julkisiin palveluihin ja jossa voidaan varmistaa, että tässä maassa todella kenestä tahansa voi tulla mitä tahansa riippumatta siitä, minkä postinumeron alle tai mihin perheeseen sattuu syntymään.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Juvonen.

15.40 Arja Juvonen ps: Arvoisa herra puhemies! Tässä esityksessä ehdotetaan muutettavaksi ulkomaalaislakia sekä lakia kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä tutkimuksen, opiskelun, työharjoittelun ja vapaaehtoistoiminnan perusteella, ja muun muassa tutkijalle myönnettävien oleskelulupien voimassaoloaikaa pidentettäisiin viiteen vuoteen nykyisestä kahdesta vuodesta.

Tämän hallituksen esityksen keskeinen ehdotus jatkotutkintoa suorittavan tutkijan oleskeluluvan myöntämisen kannalta on se, että tutkijalta vaadittaisiin hakemuksen yhteydessä selvitys turvatusta toimeentulosta ainoastaan ensimmäisen vuoden osalta, kun oleskelulupa myönnettäisiin viideksi vuodeksi, ja tämä asia on se, mistä haluaisin kysyä ministeriltä: millä tavalla turvataan sitten jatkotutkintoa suorittavan — tai muun opiskelijan, jos tämä koskee myös muita opiskelijoita — taloudellinen riippumattomuus ja pärjääminen Suomessa, jos toimeentulosta vaaditaan ainoastaan se yhden vuoden selvitys, että hän pärjää? Tämä olisi yksi kysymys.

Olen samaa mieltä siitä, että kyllä me tarvitsemme tekeviä käsiä tekemään työtä muun muassa hoitoalalle, puhdistusalalle, myös vartijoista on pula. Olisi erittäin tärkeää, että juurikin tekeviä käsiä, henkilöitä, löytyisi meille Suomeen. Ja pidän äärettömän tärkeänä myös sitä, että kun nämä alat ovat niitä, joilla pitää olla se kielitaito, niin kaiken a ja o:han on se, että henkilö, joka kouluttautuu, hallitsee sen kielen ja voi sitten mennä esimerkiksi hoitoalalle, mutta on ikävää, että näin ei välttämättä aina ole. Se estää toki myös jatkokoulutuksen: jos on maahanmuuttajataustainen henkilö, joka kouluttautuu jossakin ensimmäisen tason koulutuksessa, esimerkiksi vaikkapa lähihoitajaksi, ja haluaa jatkaa ylempiin tutkintoihin, niin kielitaito voi olla puutteellinen, eliikkä tässä on isoja ongelmia. Miten turvataan se, että kielitaidon oppiminen kulkee koko sen opiskeluajan ja henkilö oikeasti pääsee myös siihen suomalaiseen kulttuuriin sisään?

Toisaalta myös hieman kritisoin englannin kielellä annettavaa koulutusta, koska sillähän tavallaan turvataan sitä kansainvälisyyttä, ei niinkään sitä, että juurrutettaisiin tänne suomalaiseen kulttuuriin. Pahoin pelkään, että ollaan menossa ennemmin tai myöhemmin siihen, että myös Suomessa ja suomalaisten tulee kyetä asioimaan englannin kielellä esimerkiksi terveydenhuollossa, vanhustenhoidossa, jos käy niin, että työntekijät eivät hallitse sitä kielitaitoa. Tämä on kyllä iso asia pohtia, miten se järjestetään.

Mutta kustannuksista kysyn: millä tavalla toimeentulo näille henkilöille, jotka tulevat opiskelemaan, turvataan, jos ainoastaan vuoden verran täytyy todentaa se, että toimeentulo on olemassa? — Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Reijonen.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 128/2022 vp

15.43 Minna Reijonen ps: Arvoisa herra puhemies! Täällä eduskunnassa on oikeastaan yllättänyt se, miten paljon hallitus tuo tällaisia maahanmuuttoasioita tänne esille ja miten paljon maahanmuutosta puhutaan täällä, niin kuin esimerkiksi nytkin. Kyllähän nytkin ne, jotka ovat todella huippuosajia ja ammattilaisia, pystyvät maahan tulemaan, kun on tällainen henkilö kyseessä.

Mutta nyt tässä ollaan käsittelemässä semmoista asiaa, että täällä ehdotetaan muutettavaksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä tutkimuksen, opiskelun, työharjoittelun ja vapaaehtoistoiminnan perusteella annettua lakia ja ulkomaalaislakia. Tietysti tulee mieleen, mitä tutkimusta tämä tarkoittaa ja minkälaista vapaaehtoistoimintaa tämä tarkoittaa sitten.

Tässä edustaja Juvonen nosti myös nämä kustannustekijät äsken esille, ja olisikin ihan mielenkiintoista kuulla vastaus ministeriltä. Totta kai, kun aina tällaisenä aikana puhutaan tästä maahanmuutosta, niin jotenkin toivoisi ehkä, että enemmän keskityttäisiin näihin kotimaisiin asioihin ja Suomen asioihin, että joskus vähän jätettäisiin sivummalle näitä muiden maiden asioita. Mutta mielenkiintoista on kuulla, mitä ministeri kustannuksista kertoo. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Mattila. Edustaja Mattila poissa. — Edustaja Meri.

15.44 Leena Meri ps: Kiitos, arvoisa puhemies! Käsittelemme tosiaan jälleen kerran maahanmuuttoon liittyvää lainsäädäntöä. Tuossa perussuomalaisten edustaja Reijonen totesi, että tuntuu, että jatkuvasti täällä on maahanmuuton lisäämiseen ja vetovoimatekijöihin liittyviä esityksiä, esimerkiksi olemme käsitelleet laittomasti maassa olevien terveydenhoidon parantamista. Usein perussuomalaisille sanotaan, että te puhutte paljon maahanmuutosta. No, ei se ole ihme, kun tänne ei tuoda mitään muita esityksiä kuin maahanmuuton vetovoimatekijöitä lisääviä.

Kuten aikaisemmissa puheenvuoroissa perussuomalaisista on tuotu esille, niin me saamme silloin kyllä osajia maahan, jos sellainen on tänne tulossa. Olen itse katsonut julkisuudesta niitä ongelmia, joita osajien osalta on. Ne ovat meillä muun muassa korkea verotus ja verotuskäytännöt. Meillähan esimerkiksi se, että työnantaja auttaa maahan saapuvaa osajaa, esimerkiksi it-osaajaa, hankkimaan asunnon tai auttaa perhettä, on veronalaista tuloa. Esimerkiksi tämäntyyppisiä asioita pitäisi tarkastella. Meidän verotus on muutenkin hyvin kireää, ja se on kansainvälisessä kilpailussa erittäin haasteellista.

Eilen tuli esille muun muassa se, että aivan kuin tänne ei tulisi ihmisiä, koska täällä on perussuomalainen puolue, ja se oli varmaan eilisen hauskimpia puheenvuoroja, että tällaisia väitetään, että aivan kuin jossakin googlataisiin, että siellä on perussuomalaiset, että emme tule Suomeen. Perussuomalaisethan on tuonut hyvin pitkälle esille samantyyppisiä asioita kuin tällä hetkellä Ruotsin hallitus. Hehän ovat todenneet hyvin pitkälle sen, mitä Tanskassa on tapahtunut, ja he ovat tästä syystä lähteneet kiristämään maahanmuuttoa. Esimerkiksi puutteellisesti integroituneita henkilöitä ryhdytään karkottamaan. Siellä on työperäisen maahanmuuton ongelmia lähdetty selvittämään ja asetetaan tulorajoja. Heillä on kokemusta tästä, ja sieltä pitäisi ottaa myös meidän oppia.

Haluaisin todeta työperäiseen maahanmuuttoon liittyen — me keskustelimme siitä eilenkin — että täällä ei ole minusta käsitystä siitä, että... Minä en tiedä, kuinka hyvin katsotaan näitä työllisyystilastoja. Uskon, että ainakin ministeri niitä tarkastelee. TEMin loka-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 128/2022 vp

kuun tilaston mukaan meillä on yli 31 000 ulkomaalaistaustaista työtöntä tällä hetkellä ja yli 200 000 suomalaista työtöntä, ja katsoin sieltä tilastoista, että erityisesti on pienennystä tuossa työttömyydessä tapahtunut EU- ja Eta-maiden kansalaisten osalta mutta muilta osin työttömyys on lisääntynyt. Sainkin eilen postia eräältä suomalaiselta, 60-vuotiaalta naiselta, joka oli katsonut sitä eilistä keskustelua, kun puhuttiin näistä osajista, ja hän kertoi, että hän on tohtoritutkinnon suorittanut ja toiminut kansainvälisissä tehtävissä ja myös johtotehtävissä, mutta hän ei enää kelpaa työmarkkinoille, ja hänen kaltaisiaan on paljon. Hän kertoi, kuinka paljon tänne tullaan myös opiskelijoina, tutkijoina, opettajina ja heidänkin joukossaan on ihmisiä, jotka elävät sitten loppupeleissä suomalaisella sosiaalituella. Ymmärrän kyllä tämän tuskan, että täällä tulee semmoinen tunne, että suomalaiset, esimerkiksi nämä 200 000 työtöntä, eivät osaisi mitään, vaikka me sanomme, että meillä on kauhea osajapula. Mitenkäs nämä 200 000 ihmistä, suomalaistakin, joita tuolla jonossa on? Eivätkös he osaa mitään? Eikö heitä voi perehdyttää uuteen työhön? Eikö heille voi tarjota töitä, että meidän täytyy siis jättää heidät sinne työttömäksi ja ottaa tänne uusia, ehkä jopa kielitaidottomia osajia? En oikein ymmärrä. Tämä tuntuu ihmisistä varmasti aika vähätelevältä. Eli ymmärrän tämän huolen, ja tämäntyypistä palautetta tulee. Ja kun ajattelee, että te puhuitte täällä, että kymmeniätuhansia ulkomaalaisia pitäisi saada tänne, niin täällä on 31 000, jotka pitäisi ensin työllistää. Sitä ihmettelen.

Tästä esityksestä on esimerkiksi Poliisihallitus tuonut esille sen, että kun ulkomaalainen saa pitkän oleskeluluvan, niin tämä toimeentuloedellytysten täyttäminen koko luvan voimassaoloajalta jää satunnaisten pistotarkastusten, vihjetietojen ja muulla tavoin saatujen tietojen varaan. Miten tätä on ajateltu sitten — erityisesti kysyn ministeriltä nyt, kun hän on täällä — tilkitä, tai miten tätä ajateltiin, kun tämä esitys näin tuotiin? — Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Kiitos. — Ja edustaja Simula.

15.49 Jenna Simula ps: Arvoisa puhemies! Kyseinen esitys on jälleen todellakin yksi hallituksen ”lisää maahanmuuttoa keinolla millä tahansa” -esityksistä. Tällä kertaa halutaan pidentää tutkijoille myönnettävien oleskelulupien voimassaoloaikaa. Kun katsotaan näitä ulkomaalaisia väitöskirjatutkijoita, niin lähes tieteenalasta riippumatta kärjessä on kaksi maata: Kiina ja Venäjä. Siis Kiina ja Venäjä. Lisäksi kolmantena Iran. Täytyy kysyä, hyödyttävätkö tutkijat näistä maista enemmän lähtömaita itseään ja näitä tutkijoita kuin Suomea, suomalaisia ja ylipäänsä meidän yhteiskuntaamme. Ulkomaalaiset opiskelijat ja tutkijat sinänsä eivät edes ole itseisarvo. Nykyisessä maailmanpoliittisessa tilanteessa olisi tärkeää arvioida myös turvallisuusnäkökulmaa ja väärinkäytösten mahdollisuutta.

Huomiota ansaitsee myös se tosiasia, että näiden tutkijoiden toimeentuloa tarkasteltaisiin vain ensimmäisen vuoden osalta. Entäs sen jälkeen? Tarkastetaanko, täyttyykö toimeentuloedellytys? Ja entä jos ei täyty: perutaanko oleskelulupa? Näinhän sen maalaisjärjen mukaan pitäisi mennä. Ylipäänsä tuo 12 000 euron toimeentulovaatimus ensimmäiseltä vuodelta kuulostaa aika alhaiselta. Herää kysymys, tuleeko sillä oikeasti kovin hyvin toimeen.

Aina, kun maahanmuutto lisääntyy, lisääntyvät myös kustannukset, se on ihan selvä. Ei voida väittää, etteikö kustannuksia syntyisi kotouttamisesta vastaaville kunnille, etenkin, jos tutkija tuo mukanaan perheen. Silloin tarvitaan lisäksi myös muita palveluita, koulutusta tai varhaiskasvatusta. Päälle myös terveystalvet, joihin tutkija on niin ikään oikeutettu. Entä kun tulijan toimeentuloon tulee häiriö, onko seurauksena toimeentulotukeen tur-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 128/2022 vp

vautuminen? Tällöin menot jälleen kasvavat, ja Kelalla ei ole edes ilmoitusvelvollisuutta Migrille näissä tapauksissa, kun sitten nämä tutkijat mahdollisesti joutuvat tukeutumaan toimeentulotukeen.

Arvoisa puhemies! Hallituksen vimma haalia ulkomaalaisia Suomeen menee kaiken muun ohi. Ei mietitä haittoja lainkaan, ja meille perussuomalaisille tämä on täysin vieras toimintatapa. [Mari Holopaisen välihuuto] Vierastan myös tätä, että poliittisin päätöksin laajennetaan sosiaaliturvaa mahdollisesti tarvitsevien määrää, vaikka meillä ei ole siihen yksinkertaisesti varaa. Käytännössä se tarkoittaa tarvetta leikata tai kiristää jostain muualta.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ledamot Adlercreutz.

15.52 **Anders Adlercreutz r:** Tack, herr talman! Nu vet jag ju inte riktigt vad som har diskuterats här tidigare, men på något sätt kan jag ana vad som har diskuterats.

”Hallituksen vimma haalia tänne ulkomaalaisia” — yrityselämä toivoo tänne työntekijöitä ulkomailta, Elinkeinoelämän keskusliitto toivoo, Teknologiateollisuus toivoo, Suomen Yrittäjät toivoo. Työvoiman saatavuus on suurin yksittäinen haaste suomalaisille yrityksille. [Leena Meren välihuuto]

Valtiovarainvaliokunnassa pohdittiin julkisen talouden tilaa ja verrattiin Suomen tilannetta suhteessa muihin maihin. Kysyin asiantuntijoilta, mikä on se yksittäinen tekijä, joka erottaa Suomen näkymät Ruotsin näkymästä — ja puhun nyt talouden näkökulmasta — ja he sanoivat, että se on demografinen rakenne. No mikä erottaa Ruotsin demografisen rakenteen Suomesta? Se on nimenomaan ollut erilainen vetovoima maahanmuuton suhteen. Se ei tarkoita, etteikö se olisi tuonut myöskin haasteita. Se on tuonut haasteita, mutta talouden näkökulmasta se on ollut menestystekijä. [Juha Mäenpään välihuuto] Me voimme pohdita, haluammeko sitä menestystä, uskomme, että me pystymme hallitsemaan näitä muita haasteita, ja esimerkiksi järkevällä asuntopolitiikalla, mitä Ruotsissa ei ole harrastettu, se on hyvinkin tehtävissä.

No, mikä on maahanmuuton todellinen kuva? Se ei ole se kuva, mistä perussuomalaiset eilen tässä salissa kertoivat. Suomessa nettomaahanmuutto on luokkaa 20 000 vuositasona, ensimmäisiä oleskelulupia myönnetään vähän vuodesta riippuen 20 000—40 000. Tämä vuosi tulee olemaan tässä poikkeus, koska ukrainalaisia on tullut tänne niin mittavissa määrin. Mutta jo useamman vuoden ajan suurin maahanmuuttajaryhmä, ja siis historiallisesti suurin maahanmuuttajaryhmä, ovat nimenomaan työn perässä muuttavat. Iso ryhmä ovat myöskin tänne opiskelemaan tulevat.

Ja kun pohditaan työperäisen maahanmuuton haasteita, niin suurin yksittäinen este — siis tutkimusten mukaan — kotoutumiselle on asenneilmasto, se, miten helppo tänne on tulla integroitumaan yhteiskuntaan, miten helppoa on integroitua työelämään. Tässä taas Suomi eroaa huomattavasti vaikka Virossa. Viro on tässä suhteessa vetovoimaisempi. Ehkä ilmasto siellä on kansainvälisempi, ehkä olosuhdeilmasto, asenneilmasto, on parempi. Tähän voi yhtyä tai olla yhtymättä, mutta tämä on se, mitä tutkijat ja tutkimukset sanovat, myöskin se henkilö, joka toissa viikolla esiintyi lauantaivierana Hesarissa ja joka totesi tämän ihan saman asian. [Puhemies koputtaa] Eli paremmalla asenneilmastolla voimme kääntää osittain maahanmuutonkin kautta talouden toiseen asentoon.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 128/2022 vp

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Mäenpää.

15.56 Juha Mäenpää ps: Arvoisa puhemies! Käsitlemme hallituksen esitystä eduskunnalle laeiksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä tutkimuksen, opiskelun, työharjoittelun ja vapaaehtoistoiminnan perusteella annetun lain ja ulkomaalaislain muuttamisesta. Ihan ensimmäisenä haluaisin kysyä ministeriltä: voitteko antaa esimerkkejä, mitä ovat nämä vapaaehtoistoiminnan perusteella annetut luvat ja sitä kautta tänne saapuminen?

Esityksen mukaan tutkijalle, joka on kolmannen maan kansalainen, myönnettäisiin opiskelijoille myönnettävän oleskeluluvan tavoin voimassaololtaan pidempi oleskelulupa. Lisäksi esityksessä ehdotetaan säädettävän jatkotutkintoa suorittavan oleskeluluvasta. Täällä kuitenkin kohdassa 9, Toimeenpano ja seuranta, täsmennetään tai kerrotaan, että ”esityksessä ehdotetaan, että tieteellistä jatkotutkintoa suorittavan tutkijan tulee esittää oleskelulupaa hakiessaan selvitys turvasta toimeentulosta vain ensimmäisen vuoden ajalta, vaikka oleskelulupa myönnetään pidemmälle ajalle”. Tämä on minun mielestäni aika erikoista, ja näin niin kuin poliittinen vainu sanoo, että kuluja tulee sitten jatkuvuosiina.

Taas tämä hallituksen esitys on semmoinen, että tämä lisää maahanmuuttoa, ja sen tavoitteena on lisätä maahanmuuttoa. Ihmettelen sitä, että kaikki portit ja kortit käännetään, että tänne vain saataisiin lisää ihmisiä. Jos oikein tulkitsen tätä taulukkoa, niin jonkun tilastopalvelun mukaan Suomessa lähes 25 prosenttia tohtorintutkinnoissa on ulkomaalaisia. Ja hieman huolestuttaa: pitäisikö meidän yrittää kouluttaa meidän omaa väestöä sitten enemmän tai paremmin tai etsiä heidän joukostaan näitä koulutettavia, koska kuitenkin näen mahdollisena, että hyvin monet näistä Suomessa opiskelevista kuitenkin lähtevät sitten pois täältä ja välttämättä he eivät hyödytä Suomea millään tavoin.

Sitten täällä on samalla puhuttu, että me tarvitaan lisää osaajia, vaikka meillä on todellakin työttömiä Suomessa paljon. Tiedän, että siinä on tällainen kohtaanto-ongelma, mutta ehkä meidän pitäisi enemmän täällä keskittyä nyt vaan siihen, miten me saadaan oma työtön väki töihin, kuin siihen, että lähdetään hakemaan näitä osaajia, joista hyvin monet eivät verotuksen takia tänne edes ole kauhean kiinnostuneita tulemaan. Me voitaisiin ottaa osaajia myös Euroopan maista, mutta jollakin lailla nyt kiinnostavat nämä kolmansista maista tulevat ja heidän mahdollisuutensa tänne tulla. Niin kuin edustaja Simula mainitsi tuossa, niin Kiina ja Venäjä ovat ne maat, joista tänne eniten tulee, ja puolustusvaliokunnan jäsenenä jollakin lailla nuo samat maat kuulostavat jonkinlaisilta riskeiltä. Tässä on vaarana, että motivaatioita tulla Suomeen näistä maista saattaa olla muitakin kuin opiskelu.

Vuonna 2015 Suomeen tuli ”osaajia”, tai heitä usein kutsuttiin moniosajiksi, ja heistäkin suuri osa on vielä ilman työpaikkaa, niin että ehkä kannattaisi ensin keskittyä näihin 2015 tulleisiin ja heidän työllistämiseensä, joka on kyllä vaikeaa, koska suomalainen yhteiskunta on ehkä heidät jo pilannut. Eivät he välttämättä halua työllistyä tänne, kun heille on kotouttamistoimien ohella opetettu kaikki keinot, miten Suomessa pärjää ilman työntekoa. Heille on kerrottu ihan kaikki mahdolliset tukimuodot ja toimintatavat, millä tavoin täällä pystyy elämään.

Saamieni tietojen mukaan, yrittäjien tekemien yhteydenottojen perusteella, tämä sama koskee myös osittain näitä ukrainalaisia, jotka ovat kyllä työteliästä kansaa, mutta eräs yrittäjä kertoi minulle, että paikallisesta vastaanottokeskuksesta heille tuli puhelu ja sanottiin, että siellä on kymmeniä, jotka haluaisivat tulla töihin, ja hänellä oli semmoinen laajentamismahdollisuus, että hän olisi pystynyt muuttamaan tuotantoaan siten, että hän olisi voi-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 128/2022 vp

nut ottaa työntekijöitä lisää, ja hän sanoi, että tervetuloa tänne vaan, ja seuraavana päivänä sieltä tuli ainoastaan kahdeksan henkilöä tutustumaan tähän yritykseen ja heistä kaksi otti työtä vastaan. Tällä alalla on ennestänsäkin ukrainalaisia työntekijöitä, ja sinne olisi ollut helppo mennä, kaikki olisi hoitunut, mutta ainoastaan kaksi halusi ottaa työtä vastaan sen takia, koska työtä tekemällä sai vain hieman enemmän rahaa kuin näitten tukien ja muiden kautta. Elikkä siellä tulee ongelmia siinä, jos sinulla on lapsia ja jotkut asumistuet tai koutouttamistuet tai jotkut muuttuvat. Niistä kaksi tuli töihin. Se, mikä on huolestuttavinta, on se, että osa näistä jo ennestään siellä olleista työntekijöistäkin rupesi miettimään, kannattaisiko heidänkin mennä vastaanottokeskukseen — että olemalla ilman työtä saa rahaa, ja lisäksi siihen saa lisäansioita keräämällä mustikkaa, [Puhemies koputtaa] puolukkaa, sienä. — Kiitoksia.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Ja tälle asialle tässä vaiheessa varattu aika on päättymässä. — Ministeri Haatainen, 3 minuuttia, olkaa hyvä.

16.03 Työministeri Tuula Haatainen: Arvoisa puhemies! Me puhumme nyt näistä väitöskirjatutkijoista ja tutkijoiden oleskeluluvista ja tästä käytännöstä. Täällä kysyttiin nimenomaan tähän lakiesitykseen liittyen, miten menetellään, eli kun tämä väitöskirjatutkija tulee, niin tämä toimeentuloedellytys käydään läpi sen ensimmäisen vuoden osalta, mutta kun hän saa kuitenkin sen väitöskirjatutkimuksen tekemisen ajaksi viideksi vuodeksi luvan, miten sitten varmistetaan, että tämä toimeentuloedellytys täyttyy koko tältä ajalta. No, nyt meillä on tässä paljon muuttumassa myös automaation myötä, eli jälkivalvontaa tullaan tekemään pistokokein. Siinä käytetään hyödyksi eri rekistereistä saatavaa tietoa, ja Maahanmuuttovirasto eli Migri pystyy käyttämään ensi vuodesta lähtien automaatiota tässä tulotietojen seurannassa. Tarkistuksia voidaan tehdä tulorekisteristä, ja niitä tehdään muutoinkin sitten pistokokein.

No sitten kysyttiin, että jos ei toimeentuloedellytys toteudu, niin mitä sitten tehdään. Sitten tämä henkilö kutsutaan sinne selvitykseen, ja hänen on selvitettävä, mikä on tilanne. Se käydään läpi, ja sitten arvioidaan tämä jatko. Eli tämä tulee olemaan sitten tarkemmassa syynissä niillä, joilla näistä rekisteritiedoista paljastuu, ettei olisi riittävästi tuloja. Viime kädessä tietysti voidaan peruuttaa tämä oleskelulupa ja voidaan edellyttää, että henkilö poistuu maasta, eli näin se toimii. Ja niin kuin sanottu, niin silloin kun tehdään tätä sopimusta siihen tutkimusorganisaation ja siihen korkeakouluun, jo siinä vaiheessa tietenkin näiden asioiden on oltava selkeänä, ja siellä näillä tohtoritutkijoillahan yleensä on apurahasopimukset, joiden kautta he pystyvät sen toimeentulonsa varmistamaan. Tässä pitää nyt muistaa se, että jos me halutaan näitä erityisosajia ja sellaisia, jotka myös jäävät tänne, niin meidän pitää se opiskeluaika ja se tutkimusaika myös varmistaa, että he voivat sen rauhassa tehdä, ja samanaikaisesti pitää tietysti kaikin tavoin tukea sitä, että he jäisivät tänne myös töihin.

Täällä edustaja Juvonen muun muassa otti tämän kielitaitokysymyksen. Aivan oikein, tämä on juuri se asia, että meidän pitää pystyä sitä entisestään vahvistamaan myös silloin, kun maahanmuuttajataustaiset ihmiset opiskelevat tai täydentävät näitä opintojaan, vaikkapa sairaanhoitaja, joka tulee tänne ja täydentää opintojaan. Siinä yhteydessä pitää se kielitaito ja mahdollisuus sen opiskeluun olla vahvasti mukana. Meillä on eri käytäntöjä, joita on jo TE-palveluina tarjolla. Jos työnantaja järjestää kielikoulutusta silloin, kun ihminen on jo töissä, [Puhemies koputtaa] niin siihen saa tukea puolet niistä koulutusmenoista.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 128/2022 vp

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Keskustelu ja asian käsittely keskeytetään. Asian käsittelyä jatketaan tässä täysistunnossa päiväjärjestyksen muiden asiakohtien tultua käsitellyiksi.

Asian käsittely keskeytettiin kello 16.06.

Asian käsittelyä jatkettiin kello 20.55.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Nyt jatketaan aiemmin tässä täysistunnossa keskeytetyn asiakohdan 3 käsittelyä. — Keskustelu jatkuu. Edustaja Koponen, Ari poissa, edustaja Kettunen poissa, edustaja Honkasalo poissa. — Edustaja Mattila, olkaa hyvä.

20.55 Hanna-Leena Mattila kesk: Arvoisa puhemies! Ulkomaalaisten opiskelijoiden määrä oli vielä 1990-luvun alussa 1 500. Tutkinto-opiskelijoiden reipas määrällinen kasvu tapahtui 2000-luvun taitteessa, jolloin ulkomaisten tutkinto-opiskelijoiden määrä nousi 7 000:een. Tuon ajan ajattelussa ulkomaiset tutkinto-opiskelijat nähtiin yhtenä merkittävänä keinona edistää korkeakoulujen kansainvälistymistä, vahvistaa kansallista kilpailukykyä ja tuottaa työmarkkinoille osaavaa työvoimaa väestön ikääntyessä.

Koulutus- ja työvoimapolitiittiset tavoitteet houkutella kansainvälisiä opiskelijoita Suomeen ovat edelleen keskeisiä ulkomaisten tutkinto-opiskelijoiden osalta. Kuluneiden vuosikymmenien aikana ulkomaisten tutkinto-opiskelijoiden määrä on kasvanut jo 20 000:een, ja he edustavat määrällisesti varsin merkittävää opiskelijaryhmää suomalaisissa korkeakouluissa. Tutkimukset osoittavat, että tällä ryhmällä on myös kiinnostusta työllistyä Suomeen valmistumisensa jälkeen. Todellisuus ei kohtaa toiveita, sillä tällä hetkellä ulkomaisista tutkinto-opiskelijoista vain vajaa puolet on työllistynyt Suomeen, kun valmistumisesta on kulunut vuosi. Ulkomaisten tutkinto-opiskelijoiden työllistymismahdollisuuksiin Suomessa vaikuttavat lukuisat tekijät. Joskus opiskelijan omat työllistymistä koskevat tavoitteet ovat epärealistiset, hänellä voi olla puutteelliset sosiaaliset verkostot ja riittämätön suomen kielen taito. Oleskelulupakäytännöt on koettu myös haasteellisiksi. Puutteelliset tiedot työpaikoista ja työllistymistä hankaloittavat oleskelulupakäytännöt asettavatkin ulkomaisten tutkinto-opiskelijoiden työmarkkina-aseman epämääräiseksi suhteessa kotimaisiin opiskelijoihin.

On selvää, että työn kautta pääsee parhaiten sisälle suomalaiseen yhteiskuntaan. Kun ulkomaalaisella tutkinto-opiskelijalla on jonkinlaiset näkymät työllistymisestä valmistumisensa jälkeen, on sillä nähty olevan merkittävä vaikutus integroitumisessa suomalaiseen yhteiskuntaan ja halukkuudessa jäädä Suomeen. Aiemmissa tutkimuksissa työllistymistä on tutkittu lähinnä yliopisto-opiskelijoiden näkökulmasta, vaikka ulkomaisia tutkinto-opiskelijoita on verrattain tasaisesti molemmilla korkeakoulusektoreilla. Esimerkiksi vuonna 2018 yliopistoissa opiskeli 10 700 ja ammattikorkeakouluissa 9 500 ulkomaista tutkinto-opiskelijaa. Ajantasaista lukuvuosimaksujen käyttöönoton jälkeen kerättyä tietoa ulkomaisista tutkinto-opiskelijoista on molemmista korkeakoulusektoreista vain vähän tarjolla.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä tutkimuksen, opiskelun, työharjoittelun ja vapaaeh-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 128/2022 vp

toistoiminnan perusteella annettua lakia ja ulkomaalaislakia. Hallitusohjelmassa sovittu mukaisesti halutaan helpottaa ulkomaalaisten tutkijoiden, Suomessa opiskelevien ja korkeakoulututkinnon suorittaneiden sekä heidän perheittensä maahan jäämistä uudistamalla lupakäytäntöjä, sujuvoittamalla oleskelulupaprosesseja sekä vahvistamalla korkeakoulujen ja työelämän vuorovaikutusta. Opiskelijoille myönnetään oleskelulupa koko tutkinnon suorittamisen ajaksi, ja valmistumisen jälkeen sitä pidennetään kahteen vuoteen.

Arvoisa puhemies! On jo kansantalouden kannalta järkevää, että ne panostukset, jotka koulutusresurssien muodossa kohdentuvat ulkomailta Suomeen tuleville opiskelijoille, eivät ole turhia. Vaikka on toki inhimillisesti tärkeää, että ulkomaalaiset opiskelijat valmistuttuaan palaavat kotimaahansa tai johonkin muuhun maahan rikastuttamaan sitä hankituilla tiedoilla ja taidoilla, olisi Suomen kannalta hyödyllisintä saada heidät jäämään tänne. Vuosikausien korkeatasoisten panostusten, joita esimerkiksi suomalaiset korkeakoulut tarjoavat, olisi Suomen kannalta kannattavinta jäädä tänne. Ulkomaalaisen korkeakoulutetun ei ole helppo juurtua Suomeen. Hidasteita on monenlaisia, ja niitä nyt käsillä olevalla hallituksen lakiesityksellä pyritään poistamaan.

Arvoisa puhemies! Lakiesityksen sisältö tukee suomalaista talouselämää ja on suomalaisen tutkimus- ja yritysmaailman kannalta hyvä asia. Lakiesitystä on valmisteltu muun muassa työ- ja elinkeinoministeriön johdolla, ja myönteisiä lausuntoja on saatu laajasti. Suomella on pitkä historia siinä, että olemme hyötynneet koulutetuista ulkomaalaisista osaajista. Tämä lakiesitys vahvistaa osaltaan etenemistä tällä samalla linjalla.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Holopainen, Mari, poissa, edustaja Adlercreutz poissa, edustaja Kankaanniemi poissa. — Edustaja Mäkinen, Jukka, olkaa hyvä.

21.00 Jukka Mäkinen ps: Kiitos, arvoisa puhemies! Jälleen kerran keskustellaan samoista aiheista. Keskustellaan siis hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä tutkimuksen, opiskelun, työharjoittelun ja vapaaehtoistoiminnan perusteella annetun lain ja ulkomaalaislain muuttamisesta.

Tavoitteena on 75 prosentin työllisyysaste, ja Suomi tarvitsee yli 100 000 uutta työntekijää vuoteen 2025 mennessä. Hieno tavoite, mutta ensimmäisenä tulee mieleen, eikö osajia todellakaan löydy omasta maasta tai edes 500 miljoonan asukkaan euroalueelta. Ovatkohan jälleen kerran tavoitteet liian utopistisia ja saamme taas valtavan määrän väkeä asumisperusteisen sosiaalihuollon piiriin? Tehdäänkö helpotuksista taas vetovoimatekijä, kuten muissa maissa samantapaisista maahanmuuttoa helpottavista esityksistä on syksyn aikaan tullut?

Kun kolmansista maista haalitaan tänne väkeä, täytyy lähes poikkeuksetta aloittaa perusasioista, kielestä, maan kulttuuritavoista ja sitten vasta siirtyä koulutukseen. Lisäksi täytyy selvittää maahan tulijan motiivit. Miksi Suomeen täytyy tulla opiskelemaan? Suomessa korkeakoulututkinnon suorittaneista kansainvälisistä opiskelijoista jää tutkimuksen mukaan vain joka toinen Suomeen töihin. Todelliset osaajat eivät tänne jää kovan verotuksen ja huonomman palkan vuoksi. Nämä motiivit pitäisi aina selvittää.

Kritiikkiäkin on esitetty. Muun muassa Turun yliopisto lausui siitä, miten toimeentuloedellytysten täyttymistä seurataan ensimmäisen vuoden jälkeen: on toivottavaa, että seuranta ei aiheuttaisi turhaa huolta väitöskirjatutkijoille ja siinä huomioitaisiin väitöskirjatut-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 128/2022 vp

kijoille tyypilliset katkokset rahoituksessa. SAK on huolissaan, jos jatkotutkintoa tekevältä tutkijalta vaadittaisiin hakemuksen yhteydessä selvitys turvatusta toimeentulosta ainoastaan ensimmäisen vuoden osalta, kun oleskelulupa myönnettäisiin viideksi vuodeksi. Tutkijalla tulisi kuitenkin olla turvattu toimeentulo oleskeluluvan koko voimassaolon ajan. Myös poliisi oli huolissaan. Kun ulkomaalaiset saavat pitkän oleskeluluvan, niin toimeentuloedellytyksen täyttäminen koko luvan voimassaolon ajalta jää satunnaisten pistotarkastusten sekä vihjetietojen ja muulla tavoin saatujen tietojen varaan.

Suomeen jäämistä edistäviin tekijöihin on jatkossa tarpeen edelleen kiinnittää huomiota. Näihin asioihin täytyy kiinnittää huomiota ennen kuin tällainen lakiesitys laitetaan täytäntöön. — Kiitos.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin hallintovaliokuntaan.